

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:
Főter 27. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt.
Hirdetéseket
a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová az előfize-
tési- és hirdetési díjak küldendők.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nyiltér petit sora 30 kr.

Visszhangok.

Midőn lapunk július hó 5-én megjelent számának „Szentese vagy Szeged?” című „vezércikkét” megírtuk, nem gondoltunk arra, hogy néhány hó múlva ezen kérdés egész komolysággal kerül szőnyegre. Ma már Csongrád megye összes községei meggyőződtek arról, hogy a vármegye székhelye Szentesen nem maradhat. Szentese bőven rászolgált azon elégedetlenségekre, melyek ma Csongrád vármegye összes kis és nagy községeiben egyhangúlag nyilvánulnak ellene. Ma már oda ért a dolog, hogy a magyar törvényhozó testület fogja eldönteni Csongrád megye székhely kérdését. Hisszük és reméljük, hogy a magyar törvényhozó testület nem fogja Csongrád megye összes községeinek ohaját ignorálni és rövid idő alatt Szentestről Szegedre fogja áttenni Csongrád megye székhelyét.

Tápé község f. évi november hó 20-án kelt határozatával felhívta Csongrád vármegye összes kis és nagy községeit csatlakozásra azon határozatához, hogy Csongrád vármegye székhelye Szentestről, Szegedre helyeztes-

sék át; egyszersmind ezen határozatot megküldte kerülete országgyűlési képviselőjének a végből, hogy ezt az országgyűlés elé terjessze és támogassa.

Tápé községnek ezen határozatát magáévá tette Csongrád vármegye összes kis és nagy községe, még pedig pártkülömbőség nélkül.

Hozzánk szintén eljutott a tápéi határozat; érdemes előjáróságunk egy szűkebb körű értekezlet előtt ösmertette a határozatot és az értekezlet elhatározta, hogy pártolól fogja a községi közgyűlés elé terjeszteni. A f. hó 2-án tartott községi közgyűlés, az értekezlet határozati javaslatát 2 szavazat ellenében magáévá tette, tehát pártolta Tápé község határozatát, hogy a megyeszékhelye Szentestről Szegedre helyeztessek át.

A fent idézett vezércikkünkben majdnem kimerítőleg indokoltuk álláspontunkat úgy annyira, hogy ahhoz ma keveset tehetünk. Azonban szükségesnek tartjuk a kérdést ma újból és új indokokkal felvetni már csak azért is, mert ma már nem csak mi vagyunk ezen állásponton, hanem lapunk akkori cikkében felhozott indo-

kokat, Csongrád vármegye összes sajtója (a „Szentesi Lap” kivételével) és összes községe magáévá tette.

Ma is azt mondjuk mit akkor felhoztunk indokul, hogy Szentese városa felhasználja azon rendkívül kedvező körülményt, hogy több tagot választ be a vármegyei bizottságba mint Csongrád vármegye összes többi községi és ezen kedvező körülményt arra használja fel, hogy más községektől mindent megvon és mindent Szentesen létesít; vagyis más szóval Csongrád vármegye összes községeit kész akarva megakadályozza, kulturális fejlődésükben. Önzésében még vele, mint a vármegye székhelyével való összeköttetést is megakadályozza.

Tény az, hogy Szentessel Csongrád vármegyének egyetlen egy községe sincs járható uttal összekötve. Még Szentese magának, hogy a Tiszához könnyebben hozzá férhessen „Kongó ut”-at építtetett, addig Csongrád megye összes községeinek útjára annyi gond sem fordított, hogy megyei közgyűlés esetén, a vármegyei bizottsági tagok a vármegye házához megközelíthessék.

De még azt sem tette meg, hogy a Tiszán keresztül legalább egy ron-

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA.

Násznagyságom.

Ebéd után vagyunk, már mint én és az én kedves családom. Igen is családom! Ne tessék rajt mosolyogni, hogy én 6 hónapos fiatal nős ember családról beszélek. Mert kérem csudálkozzanak!... nem csak feleségemmel, hanem anyóssal és apóssal is egy fődél alatt lakom.

Elhihetik tehát nekem, hogy az olyan ember, ki 6 hónapos felesége mellett apósa, sőt még anyósával is összefér, nagyon jó ember lehet.

Hát az is vagyok! Pedig ha valaki úgy ajtó mögött meghallaná ama rettenetes szóharcot, mit én minden családi összejövetel — t. i. vacsora és ebéd után — familiámmal véghez viszek, azt gondolhatná, hogy valóságos kétségbeesett önvédelmi harcokat folytatok.

Pedig dehogy! Tisztán komoczióbol tesszük; én is, meg az öregem is, t. i. apóssal.

Én mint hű kormányparti — az öreg mameluknak nevez — s ő mint véres ellenzéki természetesen örök harcokat vivünk egymással.

Most is azon disputáltunk össze, hogy én azt a kérdést vettem fel, ha az egész világ függetlenségi-parti volna, lenne-e ellenzék?

Ő azt állítja nem!

Én, hogy igen; mert vannak emberek, kiknek vérükben van. A disputa már-már tetőpontra hágott, mikor szerencsére mindkettőnk elnémitá az asszonyi... leleményesség.

Az öregnek a szájába az anyóssom pipát nyomott, az enyémmre meg az én kedves kis feleségem egy... csókot.

S mind a ketten elnémultunk. Ő a csutorát, én a szájam szélit nyaltam.

E közben a villa leesett az asztalról, s fogainál fogva a padlón állott meg, a mi anyóssomnak a syr, babilon, arbs, perzsa, egyiptom, kaldeai bölesek utján összeállított eszizio és álmoskönyv szerint azt jelenti, hogy vendég jön.

Künn a „Bodri” egyet vakkant, — mint mikor valakit kényelmes ebédutáni siestájából ugrasztanak föl, — s a Julesa szolgáló éles visitással ejti le a törülés alatt kezelt porcellán tányért.

Az ajtót sarkig kilökve, — előre tudtam e esalhatatlan előjelekből, — hogy Danyi bátyám toppan be rajta.

Danyi bátyám annak az uradalomnak

a tisztartója, melynek én ispánja vagyok.

Veszedelmes tréfáiról nevezetes. Az első feleségét nagyon megszerette s miután nem akarták hozzá adni, hát megszöktette; a másodikat meg nagyon nem szerette, az pedig szépen elszöktette.

Ő vele történt meg az is, hogy mint megye-bizottsági tag úgy intézte a vármegyei dolgát, hogy a hazatérőktől megkérdezte... mit csináltak?

A szomszéd falubeli esperes-plebános aztán elhitette vele, hogy az alispán azt hirdette ki, miszerint Angliában nagyon elszaporodván a békák, — a földmivelésügyi miniszter kiküldöttel vásároltatja össze a magyar alföld mocsaras rónáin a — golyákat.

S egy álló hétig a béreseket nem tettek mást, mint fogdosták a golyákat, a béresgyerekek a békákat, melylyel az asszonyok viszont... etették őket.

S mikor Danyi bátyám az összekötött szárnyas hadat bekísértette a megye székhelyére, angol nem volt, de volt egy országos kacaj!

Ő viszont püspöki bérmutat jelentett be az esperes urnak. S a dolog oly ügyesen sült el, hogy zászlók, bandérium, a vidék intelligentiájára váró pompás lakoma és minden készen volt a bérmaláshoz, csak egy hiányzott... a püspök!

gyos fa-hídat építettett volna, hanem évtizedeken keresztül elmézte azt, hogy Csongrádvármegye második legnépesebb községe Csongrád, a megye székhelyével a XIX század végén csak is a Felső-Nilus vidékén a emberevő njam-njam néptörzseknél divó fa-komppal közlekedik, jég-zajlás idején pedig egy általában megszűnik a közlekedés, sőt még ennél is tovább ment. Eltörölte a pest-aradi és a félegyházi törvényhatósági közutakat csak azért, mert azok fentartása Szentés városának nincs érdekében. Azonban az önzés koronáját végképen akkor tette fejére, midőn a Szentest, Szegvárt és Mindszentet összekötő szándékzó vasut tervének útját tőle kitelhető minden módón megakadályozni törekedett és törekedik ma is. Tehát megakadályozni törekedik azt, hogy Csongrádvármegye két ily népes községe, a megye székhelyével vasutal összeköttesék. De még az a legjellemzőbb, hogy ezzel a tényével dicsekedik is Sima Ferencz, a szentesi „városi párt“ fő-fő pártvezére. Többek között lapjában oda nyilatkozott, hogy arra a vasutra, melynek Zsilinszky Mihály főispán áll az élén, Szentésvárosa egy fillért sem szavaz meg.

Ezen kiköpött nyilatkozatból nyilván kitetszik, hogy Szentésvárosa a legüdvösebb dolgoknak is útját állja akkor, ha annak nem Simáék, hanem véletlenül Csongrádvármegye érdemű főispánja áll az élén.

Egyik érdemes megyei képviselőnk, akkor midőn a tápéi határozatot egy szűkebb körben tárgyalták, a következő nyilatkozatot tette: „Hozzájárulok Tápé község határozatához, mert Szentés nagyon reá szolgált arra, hogy a megyeszékhelye tőle elvétesse.“

Különb is, mi köt bennünket Szentéshez? Hiszen úgy látszik, hogy Szentésnek az érdekei, tökéletesen elűtnek Csongrádvármegye többi községeinek érdekétől, mert hát Szentésnek mindjárt nincs érdekében semmi, mihelyt annak Zsilinszky áll az élén, Szentésnek azonos az érdeke Sima Ferencz érdekével. A szentesiek Zsilinszkytól akarnak megszabadulni, mi pedig Simáéktól iparkodunk menekülni. Mi Zsilinszky Mihályt, mint Csongrádvármegye főispánját a megye első emberének tartjuk. Simáék pedig mint már ki is nyilatkoztatták lapjokban, a megye utolsó emberének ösmerik. Tehát még a személyekben sem egyezünk.

Midőn néh. Vörösmarthly Mihály koszorus költőnk, a selmeczbányai erdész és bányász akadémiát hallgatta, egyszer egy vig mulatságból éjnek idején jó kedvel tért haza felé. Amint a nepomuki Szt. János szobrához ért, egyet gondolt és a különben megviselt szobrot mely az előtt Selmecz-felé nézett, megfordította arczczal Hodrusbányának, hogy mit irt a szobor talapzatára, azt mindenki tudja. A végén körül-belül az ált, hogy menjünk Hodrusra.

Mi is azt mondjuk tehát Szentésnek, Isten maradjon kigyelmetekkel, mi már megyünk Szegedre.

J ó s l a t .

Óriási veszély fenyegeti Csongrád város bortermeleit, mely veszély tán évtizedre is szomorúan fog kihatni, már pedig e népnek egyik — s mondható — fő pénzforrása a szőlő termésből fakadt! ha tehát ezen forrás ki apad, megszűnik boldogítani a szőlőtulajdonost, és ezt meg fogja érezni nem csak a szőlőtermelő, de megéri az összlakosság

is elannyira, hogy nem kell hozzá csak egy áldatlan év a gabona s egyéb terményekre: az előre nem volt inség s pénztelenség fog e városban beállni!

Egyik barátom beszélte, hogy a szőlővesszők szemei meg vannak vakulva nem csak, de az agyhoz közelálló, úgy szólván legelső szőlőrügyek is el vannak romolva. Én nem adtam hitelt ezen állításnak, nem pedig azért, minthogy ismerem a szőlőtermészetét, ha a felső rügyek meg vannak is romolva, az alsók a legkeményebb telet, illetve hideget is kibírják.

Miután hitelt nem adtam a szomorú hírek, tegnap magam vettem szigorú vizsgálat alá a szőlőtőkét, úgy találtam, hogy barátom igazat mondott, minthogy összevissza, de egy sorban is több mint 20—30 szőlőtőkét megvizsgáltam s úgy találtam, hogy végképen elpusztult. Lecepkedtem a szőlőbimbókat, melyek mind meg voltak feketedve. Már pedig ha a bimbók rosszak: ott nincs mit keresni, ott nem lesz, nem lehet termés. Minthogy az ilyen elpusztult bimbók ki nem fakadnak.

De mi lesz ennek a következése? Szomorú érzés fogja el az embert, ha rá gondol; mert a szőlőtőkék ilyen körülmények között nem csak hogy termést nem hoznak, de el is pusztulnak, azért, mert kihajtatnak ugyan, de fattyúhajtásokkal — mit úgy neveznek a szőlőművesek — hogy „kifújják magukat.“ De ezen fattyúhajtások még csak „bődőt“ sem hoznak.

Szomorú jóslat ez tőlem, de az igazság ezt meg fogja mutatni, hogy jóslatom — bár ne úgy lenne? — teljesülni fog. Ez évben is gyenge szüretünk volt, de jövőre még gyöngébb lesz.

En már előre intézkedtem, hogy e bajt némileg orvosoljam, tudni illik: A megvakult szőlőtőkének a gyökerei egészségesek; ennélfogva beoltatom, még pedig kövidinkával, mely Kecskemétenigen gazdagon terem. Annál inkább bővebben fog teremni a jobb minőségű, csongrádi földben, ezért pár ezer vesszőt már meg is rendeltem. Kivárom tehát — ha élek, — hogy vajon május közepéig, vagy kellemetlen időjárás esetén — május végéig, fattyúhajtásokat hoz-e a „szőlő; ha nem hoz, lenyakasztatom s beoltatom. Önzéssel senki sem vádolhat, tehát ajánlom ezen eljárást azon felebarátainknak is, kik

És mikor a várakozáste tőpontra hágott, akkor fogatott be az én Danyi bátyám és nem használt semmi rábeszélés, mert ő haza megy.

Mikor aztán ő kényelmesen elhelyezkedett s a kocsis kezében is ott volt a gyeplő, akkor szólt oda a vendégváró háziurnak:

Hogy tudja-e mikor jó a püspök!?

Mikor?

Mikor az én angolom a — gólyáért!

De már akkor közibe is vágtak ám annak a két szürkének! És... meg sem álltak hazáig.

Ha valaki ilyen előéletű s a menyecskeknél „jó“ hírű özvegyember, csuda-e, hogy 6 hónapos férjnek ilyen ember által hívását s ilyenek a társaságában lakodalomra menését nem veszi jó néven egy 6 hónapos férjnek a... felesége.

Mert hát, — hiszen rossz néven sem vehető — ha olyan csókra termett menyecske, mint a feleségem szívesen megosztja szeretetét, csak a szerelméből nem akar engedni semmit.

De Danyi bátyám kijelenté, hogy miután ő öregbérésünk mostoha leányának násznagya, s tekintve, hogy ő esetleg „utólérhetetlen kedélyre“ jut, nekem okvetetlen el kell mennem, ha esetleg helyettes kell, hogy ott legyenek.

Apósom, a déli disputa emlékeinek hatása alatt egy kis alapos „megpuhitást“ kívánt.

Anyósom, váltig marasztalt mondván:

nagyon hozzá dörzsölődik és szőrszálai az égnek merednek, az rossz jel s... baj érhet.

A feleségem pedig megölelt, megcsókolt; megígértette, — s ezt főleg erősen! — hogy éjféltől itthon leszek, hogy a káposztás kertbe nem pisantok s ismert édességű torzsába belé nem harapok; utnak eresztett.

Én esküvőmkor használt ránczos csizmám, feszes és vitésujtásos magyar nadrágom, pörge kalapom fejembe nyomva s feleségem még egyszer megölelve s megcsókolva, — miközben Danyi bátyám — mint aki jó étvágygyal lát enni — nagyot nyelt, elmentem.

Mulattunk vigan! Szólt a zene, perdült a táncz. Danyi bátyám ugyan neki hevült, a káposztás kert kerülgetésében.

Mikor a vacsorának vége, szokás szerint, a gazdasszony — ki a lakzis kását főzte — váltásgot kért.

S ki néhány garással ki nem váltja magát, menthetlenül bevakolják — kásával.

De Danyi bátyám méltósága tudatában, no meg jó kedvében nem apró pénzzel, hanem egy csókkal kívánt a váltásznak eleget tenni.

De vesztére! Az a gonosz szakács-asszonyhad bezzeg úgy tele szórta forró kásával, hogy a füle hegye sem volt ki belőle.

Mérgében haza rohant s engem ott hagyott! Amint hallom, olajos vattatapaszt rendelt az orvos arczára s különösen a száira, mert azt égette meg legjobban a

... forró kása!

S mikor harmadnap fejét kissé szelöltetni az udvarra ment, egymást versengve szedték még akkor is a fejetetejéről a verebek az ott ragadt szemeit a kásának.

Volt egy Kása nevű bérese, azt elcsapta.

Minden kásás hurkát elajándékozott. Mikor a boltos egyizben azóta rizskása számlát hozott neki... azt kidobta.

Sőt még a köles vetéseket is mind kiszántatta, hogy a magja s kiveszzen a kásának. Annóra ostoba portékának tartja. Az ő dolga, hogy miért!

De hát még velem mi történt!? Miután a valóságos násznagy elment, én foglaltam el mint tiszteletbeli helyettes a trónt.

S mikor a másik igazi násznagy fájdalmas szívvel a felkirályi ház nevében tőlem mint alkirálytól a vőlegényt kérte, mikor legjobban kellett volna sajnálkoznom, akkor mondtam egy hamis menyecske sugására: Hogy szerencsés utat kívánok!

Danyi bátyám csak ment, de engem kidobtak! Röptőmben neki estem hátrányos sulyú részemmel arra a bizonyos kásásfákra, melynek főztjétől pufadt föl a Danyi bátyám szája.

Az összetört s rajtam folytonosság hiányi nyomokat hagyott. Még jobban megremültem s egy „szaltómortaléval“ kétségbe esve vettem magam át a kerítésen éppen a „Sajó“ kutya nyakába.

Az, összemarta az ikrám. Az udonat új nadrágom mindkét térdemen kiszakad

a szőlőből hasznot akarnak — ha nem is jelenben, de jövőben — nyerni, hogy kövesék igénytelenségem példáját, s készüljenek előre.

De vizsgáljuk e szörnyű baj okát, hogy miért vakultak meg szőlőtőkéink? Többfelé ágazik el a vélemény, egyik, az értelmesebb rész a peronosporát okolja, mely a szőlővesszőket illető leveleiktől fosztotta meg, s így, a vesszők meg nem érhettek; a másik a jégverésre hárítja a bajt! mások a korán beállott fagyot állítják a pusztulás okának. Megvallom, hogy ezen feltevések, az én véleményemet is megközelítik, mint-hogy a nyári nagy szárazságban a peronospora által meggyengített szőlővesszők nem érhettek meg: tehát a szemek, illetve a bimbók gyenge étellel bírtak, hozzá még a jég is rájött, még pedig esővel vegyest, a szomjas vesszők erre neki indultak az életnek és kihajtottak. Ezen hajtásokat a hirtelen beállt fagy — mint igen gyengéket — elpusztította. Hogy a peronospora ne pusztítsa szőlőmet, már intézkedtem, hogy pár hét lefolyása alatt a „permetező” kezemen legyen. Ajánlom polgártársaimnak ugy ezen permetezőt, mint a téli hernyozó készülékemet is megtekinteni, mert azok igen praktikus és ma már, a szőlő és gyümölcsfa kezeléshez, nélkülözhetetlen eszközök.

En elmondtam nézetemet s jóslatomat, bár valaki megzafolná állításomat, bizony köszönetet mondanék érte!

Sóhlya Antal.

Ujdonságok.

— december 29.

— Lapunk mai számában közöljük Sóhlya Antal úr, lapunk tisztelt barátjának közérdekű cikkét, melyet különösen szülő tulajdonosaink figyelmébe ajánlunk.

— A megye székhely kérdésében a „Szegedi Híradó” e hó 3-iki száma közölt figyelemre méltó vezércikket, mely az itteni megyei képviselők egyik tekintélyes tagjának aggodalmát eloszlatja. A képviselő úr azon nézetben van, hogy a megyei székhely áthelyezése esetében egy megyeház építése

az orrom beszakadt, s a kalapom valahol oda veszett.

Hajnal felé vetődtem haza s most az ágyban fekszem. Az apósom haragszik rám azért, hogy mameluk vagyok s hogy ilyen is csak attól telhet ki.

Az anyósom, hogy a kormos ezieza jós jeleire nem adok... semmit.

A feleségem pedig azért, hogy egyedül volt kénytelen tölteni most először... egy éjszakát!

En pedig azért haragszom magamra, hogy ülhettem én föl egy menyecske sugásának. „kinek leánykorában udvaroltam s kit másért... ott hagytam.

S e sok harag mellett is, apósom a legjobb borával traktál.

Anyósom túrós csuszát és gulyásos-húst főz nekem, mert azt szeretem.

A feleségem borogatja hűségeen a lábam s édesíti csókjaival keserűségem.

Sőt már alapot is talált a dolog megfejtésére s azt állítja, hogy se mamelukságom, se a jóslatokba való kételkedésem nem vert meg, hanem utólért a nemezis s az az oka bűnhődésemnek, mert a lakodalmunkon ezt a nótát huzattam: „Sírutom a régi legénységem!” — és mert hogy a mutikor először... egyedül hagytam!

Legyen! Ráhagytam a jókedvéért.

En pedig azon gondolkodom, hogy ha én nekem ilyen jó dolgom van, egy-násznagság után, hová kellene vajjon újra — elmenni násznagnak!

F...k Z...n.

nagyobb összeggel terhelné a közönséget. Mint a „Sz. H.” írja, Szeged adna telket a megyeház részére, sőt az építési költségekhez is hajlandó hozzájárulni.

— **Tanító választás.** A Forgó-féle tanyai iskolánál üresedésben volt tanító állomásra az iskolaszék, november 29-iki ülésében egyhangúlag, Mészáros Imre helybeli fiatal tanítót választotta meg.

— **Helyes intézkedés.** A főszolgabírói hivatal közérdekű hirdetményt bocsátott ki arra nézve, hogy a közfogyasztásra szánt juhok, kecskék és sertések leszurása csak állatorvosi engedély mellett, szarvas marhák vágatása pedig egyedül a közbiztonság érdekében engedélyeztetik, a kik az állatorvosi vizsgálatról szóló igazolványt felmutatni tudják. A rendeletben foglaltak ellenőrzésével a községi rendőrbiztos és állatorvos bizattak meg. Ajánljuk ez intézkedés pontos betartását a közönség figyelmébe.

— **Virilisek.** Csongrád község választás alá nem eső legtöbb egyenes állami adót fizető községi képviselőinek névjegyzéke az 1892-ik évre a következő sorrendben állapított meg. Rendes tagok: A csongrádi takarékpénztár, id. Faragó Mihály, Keresztény gőzmalom részvény-társaság, Bagi Imre, Károlyi Sándor gr., Kerpalek Lajos, Szarka Mihály, Hegyi Antal, Forgó G. Pál, Ujhelyi Nándor, Cseh László, Szvoboda Ferencz, öz. Bagi Gerő, Greskovits Pál, Cs. Forgó József, ifj. Tekulics János, Kókai Márton, Bartók István, Forgó G. János és Réti Ferencz. Pótagok: Eszes Mátyás, öz. Kraxner Ferencz-né, Forgó György, öz. Forgó Imréné és ifj. Greskovits Pál.

— **Új vasúti megállóhely.** Városunk buzgó katolikus hívei nagy számmal szokták a pünkösdünnep és Kisasszony-napja alkalmából a ferenczszállási Szentkutat felkeresni. Ugy hisszük, hogy tisztelt olvasóinkat érdekelni fogja az a hír, hogy a félegyháziaknak sikerült a magy. államvasútak igazgatóságánál kieszközölni, miszerint a „Szentkút”-hoz közelfekvő 281. számú őrháznál egy előre a Szeged és Félegyháza között közlekedő 301. és 302. számú helyi személyvonatok feltétlenül megálljanak. Ha a „Félegyházi Hírlap” óhajta, mely szerint a forgalom emelkedése esetén a rendes személyvonatok is megállanak Szt. Kútnál, teljesülni fog: úgy a csongrádi hívek könnyű szerrel, kényelmesen és olcsón zarándokolhatnak a szűz Mária eme kegyhelyéhez.

— **Az ipartestület előjárása** ma d. u. 4 órakor hivatalos helyiségében rendes havi választmányi ülést tart.

— **Vadászat.** A helybeli vadász-társaság tegnap indult ki ez évadban első nyílvadászatára. A vadászat a bukrosi legelőn volt, hogy milyen eredménnyel még nem tudjuk. Ebédre, lapunk szerkesztőjének szölejébe jött össze a társaság, hol bizonyosan jól mulatnak, mert a lelőtt vadak bucsuztatására Farkas Balázs is kirukkolt bandájával, már pedig a hol ő húzza, ott nem unatkoznak.

— **Tolvaj inas.** Dr. Szarka Mihály ügyvéd úr inasa, ki alig hogy betöltötte életének 15-ik évét, már is tanujelét adta holló természetének. Ugyanis Dr. Szarka Mihály úr tárczáját mintegy 105 frtnyi tartalommal este midőn levetkőzött, elfeledte zsebéből kitenni. Valószínű, hogy a fiú ezt ruhatisztítás közben észrevette és nyomban el is emelte. Azonban dacára annak, hogy Turcsányi rendőrbiztos a fiút vallatóra fogta, tettét még most is makacsul tagadja.

— **Tűz.** E hó 2-án esti 6 órakor, a Keskeny-utczában, Túri Gergely nádfedelű háza gyuladt ki és hamvadt el. Hogy a fekszedők akkor értek a helyszínére, midőn már rájuk szükség alig volt, arról nem szólunk de azt mégsem hagyjuk említés

nélkül, hogy a minden vezetés és megfontolás nélkül teljesített oltási munka a szegény ember kárát még fokozza. Igazán kár úgy törni, zúzni, rombolni, mint ezen épületnél is láttuk. Az épület biztosítva volt s a tulajdonos kára valamennyire megtérül. Hanem a tűzoltó-egyesület még ma sincs megalakulva; no de minek is az, hiszen egy évben csak egyszer-kétszer van tűz s akkor is csak egy ház ég el, ezért ugyan nem érdemes tűzoltó-egyletet alakítani és fentartani.

— **Zavaros a Tisza vize.** Nem is tiszta, mert néhány nap óta oly rohamosan árad, mintha biztosan tudná, hogy megkezdik az ártézi kút furását. Hónapokig pihent a legmagyarabb folyó mélységes ágyában megmutatván, hogy olyan is tud lenni, mint a hold: néha telik, néha fogy. Hömpölygő áradatata most azt mutatja, hogy haragszik az öreg folyó. Pedig vigasztalódjál, jó, öreg Tiszánk, sokan nem fogják a partjaidon lakók közül felesérelni éhséget és szomjúságot egyaránt csillapító iszapos italodat az ártézi vízzel, mert tégedet óh vén Tisza! minden boldog halandó bátran használhat — lá b v i z n e k.

— **Gyűlések a vármegyén.** Vármegyénk törvényhatósága a f. hó 22-én tartja féli évnegyedes rendes közgyűlését. Ezt megelőzően a f. hó 21-én délelőtt 9 órakor az állandó választmány, ugyanaz nap délután 3 órakor pedig a számonkérő szék gyűlésez a megyeház kistermében. — 15-én pedig a vármegyei közg. bizottság tart gyűlést.

— **Pályázat.** A Varjassy István lemondása folytán megüresedett Horgos községi jegyzői állásra ki hirdette a pályázatot a tiszáninneri járás főszolgabírája: Kelemen Béla dr. A pályázati határidő a f. hó 17-én jár le, mely időig a kellően felszerelt kérvények a nevezett főszolgabíróhoz adandók be.

— **Algyő a megyeszékhely-kérdésben** Algyő község képviselőtestülete a múlt hó 26-án tartott közgyűlésében határozott a tápéi átirat, illetve a megyeszékhely kérdésében. A közgyűlés egyhangúlag tette magáévá a tápéi határozatot és szintén kéri fogja a megyeszékhelynek Szentestől Szegedre leendő áthelyezését a törvényhozó testülettől. A kérvény átnyújtására Novák József orsz. képviselőt kéri fel.

— **Országos vásárunk,** mely e hó 9 és 10-ik napjain fog megtartatni, a kedvező előjelek után itélve, igen látogatottnak ígérkezik.

— **Vasúti balesetek.** A m. héten Zsilinszki N. a szegedi pályaudvarban alkalmazott kocsiutó a tehervonaton jött Kistelekre apját meglátogatandó. Ez állomáson nem állt meg a tehervonat. Zsilinszki azonban itt akarván leszállni, leugrott a robogó vonatról, de oly szerencsétlenül, hogy fejét össze-vissza törte. Most élethálál közt lebeg. Ily szerencsétlenül járt Máté Márton csongrádi vasúti-munkás, mint fékező a lámpák tisztogatása közben lezuhant a koci tetejéről és veszedelmes sérüléseket szenvedett.

— **Európa legnehezebb asszonya.** Mint a „P. H.” írja: Traubringben, Feldafing mellett a napokban halt meg 41 éves korában, Pröbstlné asszony, Európa legnehezebb asszonya. Elhújasodásban szenvedett s már 1890. tavaszán 4 mázsát és 30 fontot nyomott, halála előtt pedig már 500 fontot. A legérdekesebb volt azonban e tulkövérség mellett, hogy feje, kezei és lábi egészen normálisak maradtak. Temetése meglehetősen nehézségekkel járt. Az első emeletről csak a lépcsőkre helyezett deszkákon csuszathatták le. A jószívűsége miatt köztisztelő asszony különben nagy kövérsége dacára jól érezte magát egész megbetegedéséig.

KÖZGAZDASÁG.

A bor hamisításának kimutatása és a bortörvény.

Az összes sav mennyiségéből a bor minőségére némileg következtünk. Asztali borokban az összes sav mennyisége 8—10%-ot tesz; finomabb borokban rendszeren kevesebb. Néha igen csekély savtartalmú borokat is találunk, a nélkül, hogy higitottak volnának.

5. Hamu. A hamu a bor extraktumának elégetése után visszamaradó rész. A hamuban legnagyobb fontosságú a foszforosav és a káli. A borok hamu tartalma az extraktumnak rendszeren $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{10}$ részét teszi. 0.14% hamunál kevesebb természetes sorban még nem találtatott. A hamutartalom meghatározása tehát szintén fontos.

6. Phosphorsav. A phosphorsav a bornak állandó alkotórésze és olyan alakban van benne jelen, hogy az emberi szervezet könnyen felveszi. A borban foglalt phosphorsav minimális mennyisége még nincs biztosan megállapítva, minthogy a phosphorsavat csak újabb időben határozzuk meg a borban. Ugy látszik azonban, hogy 0.02%-nál kevesebb csak ritkán van a borban.

Végül még megemlékezem az úgynevezett vízreakcióról. A tiszta bor ugyanis nem tartalmaz salétromsavas és salétromosavas sókat, ellenben e sók a folyó- és kútvizben diphenylaminnal majdnem mindig kimutathatók. Ha tehát a bort csontszénnel elszintelenítjük és a reakciót diphenylaminnal végrehajtjuk, ha a bor tiszta volt, reakciót nem kapunk, ellenben vizezett borokkal igen sok esetben előáll a jellemző kék szín.

Az elmondatokból látható, hogy analízis útján a hamisításokat csak bizonyos határig tudjuk kimutatni. Mindazonáltal meg van adva a lehetőség, hogy a hamisítások jó része kimutatható; annál is inkább, mert a legtöbb „borkezelő”-nek a chemiai tudományról fogalma sincs és nagyon könnyen elkövet olyan hibát, a melylyel hamisítást rá lehet bizonyítani.

A III. csoportba tartozó hamisítások kimutatása fennjelzett okból majdnem mindig lehetséges. Itt azonban nagyon természetes még a hatósági vizsgálatnak is közre kell működnie.

Még pár szóval a borászati szakértők nehéz helyzetét kívánom vázolni,

(Vége köv)

Nyilttér. *)

Van szerencsém ügyfeleimet és ismerőseimet értesíteni, miszerint

ügyvédi irodámat

Lekrinczki Balázsnak iskola-utczában a járási főszolgabírói hivatal mellett fekvő házába helyeztem át.

Dr. Csongrádi Gábor.
köz- és váltó ügyvéd

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

VASUTI MENETREND.

Csongrádról indul — d. e. — —	10. —
K.-Kis-Szállásra érkezik	10.5
Félegyházára — — — —	11. —
Szegedre ind. (sz. v.) — — — —	11.47
Szegedre érkezik — — — —	1.14
Budapestre ind. (gy. v.) — — — —	11.47
Budapestre érkezik — d. u. — —	2.05
Csongrádról ind. — d. u. — —	2.10
K.-Kis-Szállásra érkezik — — — —	2.48
Félegyházára — — — —	3.13
Szegedre ind. (gy. v.) — — — —	3.46
Szegedre érkezik — — — —	4.44
Szegedre ind. (sz. v.) — — — —	4.53
Szegedre érkezik — — — —	6.43
Budapestre ind. (sz. v.) — — — —	5.02
Budapestre érkezik — — — —	8.40
Budapestről ind. (sz. v.) d. e. — —	7.45
Félegyházára érkezik — — — —	11.35
Csongrádra ind. — d. u. — —	12.05
K.-Kis-Szállásra érkezik — — — —	12.35
Csongrádra — — — —	1.08
Szegedről ind. (gy. v.) — — — —	10.47
Félegyházára érkezik — — — —	11.46
Csongrádra ind. — — — —	12.05
Csongrádra érkezik — — — —	1.08
Budapestről ind. (sz. v.) d. u. — —	12. —
Félegyházára érkezik — — — —	4.39
Budapestről ind. (gy. v.) — — — —	1.25
Félegyházára érkezik — — — —	3.45
Csongrádra ind. — — — —	5.10
K.-Kis-Szállásra érkezik — — — —	5.37
Csongrádra — — — —	6.10
Szegedről ind. — sz. v. — — — —	3.15
Félegyházára érkezik — — — —	4.52
Csongrádra ind. — — — —	5.10
K.-Kis-Szállásra érkezik — — — —	5.37
Csongrádra érkezik — — — —	6.10

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Kiadó lap-tulajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, miszerint vasüzletemet a tek. Szarka Mihály kir. járásbíró ur házába helyeztem át, hol nem csak a vasárúmban nagyobbítottam raktáromat, hanem azt a helyi viszonyoknak megfelelően fűszerárúkkal is berendeztem.

A midőn pedig a t. vevőimnek eddigi bizalmukért köszönetemet nyilvánítom, egyuttal kérem a t. közönség további pártolását.

Tisztelettel:

Bagossy Gábor.

8491
1891

Csongrádvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegye törvényhatóságánál üresedésben levő s 1300 frt. évi fizetéssel és 300 frt. lakbérrel javadalmazott árvaszéki elnöki, — továbbá a netáni előléptetés folytán üresedésbe jövő s 1000 frt fizetéssel és 300 frt lakbérrel javadalmazott árvaszéki I-só ülnöki esetleg az 1000 frt fizetéssel és 300 frt lakbérrel javadalmazott II-od ülnöki, esetleg a 900 frt fizetéssel és 300 frt. lakbérrel javadalmazott III-ad ülnöki állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik az árvaszéki elnöki állást vagy az esetleg megüresedő ülnöki állások valamelyikét elnyerni kívánják, hogy az 1883. I. t. cz. által megszabott képzettségüket igazoló bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi december hó 15-ik napjának délutáni 5 órájáig Zsilinszky Mihály főispán úr ő méltóságánál nyujtsák be.

Szentes, 1891. november 23-án.

Stammer Sándor,

3—2

alispán.

Rendkívül fontos talál-
mány gyengeség ellen!

FÉRFIAKNAK

A cs. és kir. szab. **Potentator**-ral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem használt; még több évi gyengült vagy elvesztett erő is helyreállítatik (külsőleg észrevehetetlen, garantirozott ártalmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyógyvmód.) Hires tanárok elismerő nyilatkozatai legmelegebb orvosi ajánlások és az alaposan kigyógyultak ezernyi hálaíratí érdek nélkül tanácsolják a cs. és kir. szab. **Potentator** alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és csomagolás diszkrétcióval. Tartalom és származás felismerhetetlen. **Dr. Alt-mann Károly**, Wien, VII., Mariahilfstrasse 70. sz. Felvilágosító röpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

15